

Työturvallisuus avattavien siltojen käyttö- ja kunnossapitourakoissa

VNa 205/2009

Turvallisuussäännöt ja menettelyohjeet

Sisältö

Keskeiset käsitteet	3
0 Johdanto	5
1 Turvallisuuksäännöt	7
1.1 Eri osapuolten turvallisuuksstehtävät	7
1.1.1 Tilaajan turvallisuuksstehtävät	7
1.1.2 Urakoitsijan turvallisuuksstehtävät	8
1.1.3 Muiden osapuolten turvallisuuksstehtävät	9
1.2 Urakan turvallisuuksperiaatteet	10
1.2.1 Yleistä	10
1.2.2 Turvallisuuksuunnittelu	10
1.2.3 Urakassa käytettävät alukset, koneet ja laitteet	12
1.2.4 Työmaan lakisääteiset tarkastukset	12
1.2.5 Turvallisuuksseuranta	13
1.2.6 Turvallisuuksasioiden dokumentointi	13
1.2.7 Tilaajan valvontaoikeudet ja velvollisuudet	13
1.2.8 Turvallisuukskoulutus	14
2 Menettelyohjeet	15
2.1 Tilaajan antamat muut turvallisuuksmääräykset ja -ohjeet	15
2.2 Töiden yhteensovittaminen ja valvonta urakka-alueella	15
2.3 Aliurakoinnin järjestämisen menettelyt	15
2.4 Työhygieenisiä mittauksia työnantajien osalta koskevat menettelyt	15

Keskeiset käsitteet

Rakennuttaja

henkilö tai organisaatio, joka ryhtyy rakennushankkeeseen tai muu, joka ohjaa ja valvoo rakennushanketta tai jos edellä mainittuja ei ole, tilaaja.

Tilaaja

urakoitsijan sopimuskumppani, joka on tilannut urakkasuorituksen. Toimii urakoissa VNa 205/2009 (liite 1) määrittelemänä rakennuttajana.

Pääurakoitsija

tilaajaan sopimussuhteessa oleva urakoitsija, joka sopimusasiakirjoissa on nimetty pääurakoitsijaksi ja jolle sopimuksen mukaisessa laajuudessa kuuluvat urakan johtovelvollisuudet ja päätoteuttajan turvallisuusvelvoitteet

Urakoitsija

tilaajan tai pääurakoitsijan sopimuskumppani, joka on sitoutunut suorittamaan sopimusasiakirjoissa määritellyt tehtävät/työt.

Itsenäinen työnsuorittaja

urakkaa, aliurakkaa, hankintaa tai muuta sellaista työsuoritusta tarkoittavaa työtä tekevä, jolla ei kyseessä olevalla työmaalla ole palveluksessaan työntekijöitä ja työtä tehdään muun kuin työsopimuksen perusteella

Turvallisuuskoordinaattori

rakennuttajan rakennushankkeeseen nimeämä tehtävistään vastuullinen edustaja, joka huolehtii rakennuttajalle säädetyistä velvoitteista

VNa 205/2009

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta, jota sovelletaan maan alla ja päällä sekä vedessä tapahtuvaan rakennuksen ja muun rakennelman uudis- ja korjausrakentamiseen ja **kunnossapitoon** sekä näihin liittyvään asennustyöhön, purkamiseen, maa- ja vesirakentamiseen sekä rakentamista koskevaan suunnitteluun. Lisäksi asetusta sovelletaan näitä töitä koskevan rakennushankkeen valmisteluun ja suunnitteluun.

Turvallisuussäännöt

VNa 205/2009 mukainen asiakirja, jossa rakennuttaja esittää turvallisuushallinnan tavoitteet ja toimenpiteet sekä ohjeet turvallisuusseurantaan ja tarkastuksiin, yhteistoimintaan ja työmaakokouksiin, henkilötun-

nisteen käyttöön ja kulkulupaan sekä osapuolten hyväksyntää edellyttävien turvallisuussuunnitelmien käsittelyyn

Menettelyohjeet

VNa 205/2009 mukainen asiakirja, jossa rakennuttaja esittää ohjeita töiden ajoitukseen, erityisiä työmenetelmiä koskevia vaatimuksia, alirakoinnin järjestämisen menettelyt ja työhygieenisiä mittauksia koskevat menettelyt

Turvallisuusasiakirja

VNa 205/2009 mukainen asiakirja, jossa rakennuttaja esittää rakennushankkeen ominaisuuksista, olosuhteista ja luonteesta aiheutuvat vaara- ja häirtätekijät sekä sen toteuttamiseen liittyvät työturvallisuutta ja työterveyttä koskevat tiedot.

Yhteinen rakennustyömaa

työpaikkaa, jolla tehdään VNa 205/2009 1 §:ssä tarkoitettua työtä ja jolla samanaikaisesti tai peräkkäin toimii useampi kuin yksi työnantaja tai korvausta vastaan työskentelevä itsenäinen työsuorittaja

Turvallisuussuunnitelmat

VNa 205/2009 mukaiset asiakirjat joissa urakoitsija esittää (laatii) työturvallisuutta koskevat kirjalliset suunnitelmat.

0 JOHDANTO

Turvallisuussäätöjen ja menettelyohjeiden merkitys

Valtioneuvoston asetus 205/2009 asettaa rakennushankkeen osapuolille yleiset velvollisuudet, joiden mukaan rakennuttajan (tilaajan), suunnittelijan, urakoitsijan ja itsenäisen työnsuorittajan on yhdessä ja kunkin osaltaan huolehdittava siitä, ettei työstä aiheudu vaaraa työmaalla työskenteleville eikä muille työn vaikutuspiirissä oleville henkilöille. Kyseistä asetusta sovelletaan laaja-alaisesti rakentamiseen sisältäen mm. rakennelmien kunnossapitotyöt.

Työn tilaaja on antanut nämä turvallisuussäännöt ja menettelyohjeet rakennuttajan roolissa (VNa 205/2009). Näitä turvallisuussäätöjä ja menettelyohjeita on noudatettava tilaajan tilaamissa käytön ja kunnossapidon alueurakoissa.

Turvallisuussäännöissä esitetään turvallisuushallinnan tavoitteet ja toimenpiteet. Asiakirjassa on myös ohjeet turvallisuusseurantaan ja tarkastuksiin, yhteistoimintaan ja työmaakokouksiin, henkilötunnisteen käyttöön ja kulkulupaan sekä osapuolten hyväksyntää edellyttävien turvallisuussuunnitelmien käsittelyyn.

Menettelyohjeissa esitetään ohjeita töiden ajoitukseen, erityisiä työmenetelmiä koskevia vaatimuksia, aliurakoinnin järjestämisen menettelyt ja työhygieenisii mittauksia koskevat menettelyt.

Turvallisuustyön tavoitteena on tunnistaa ja arvioida työhön liittyvät ja työstä aiheutuvat vaarat sekä ehkäistä tapaturmien ja vaaratilanteiden syntyminen.

Pääurakoitsijan, aliurakoitsijoiden ja itsenäisten työnsuorittajien (myöhemmin tekstissä termi urakoitsijat käsittää myös aliurakoitsijat ja itsenäiset työnsuorittajat) on otettava huomioon turvallisuussäätöjen ja menettelyohjeiden tiedot urakkahintaa laskiessaan sekä suunnitellessaan että toteuttaessaan hoidon ja ylläpidon alueurakkaan kuuluvia töitä. Tämä asiakirja sisältää velvoitteita ja menettelytapoja, joita urakoitsijoiden on noudatettava työssään. Tässä asiakirjassa on esitetty joitakin työssä sovellettavia turvallisuuslainsäädännön vaatimuksia. Näiden lisäksi on myös muita lainsäädännön vaatimuksia, joita työssä tulee noudattaa.

Sillan käyttö- ja kunnossapitourakan päätoteuttajana on yleensä pääurakoitsija. Päätoteuttajan turvallisuustehtävät on määritelty valtioneuvoston asetuksessa rakennustyön turvallisuudesta (VNa 205/2009). Päätoteuttaja nimetään kohteen urakkakohtaisessa sopimuksessa.

Siltojen käyttö- ja kunnossapitourakat

Päätoteuttaja vastaa siitä, että muut urakoitsijat ovat tutustuneet näihin turvallisuussääntöihin ja menettelyohjeisiin sekä urakkakohtaiseen turvallisuusasiakirjaan liitteineen.

1 TURVALLISUUSSÄÄNNÖT

1.1 Eri osapuolten turvallisuustehtävät

1.1.1 Tilaajan turvallisuustehtävät

Työn tilaaja on laatinut rakennuttajan roolissa VNa 205/2009 8§ 1 mom:n mukaisen turvallisuusasiakirjan, jonka liitteenä on urakkaa koskeva riskienhallintasuunnitelma. Turvallisuusasiakirjassa selvitetään ja esitetään kyseisen urakan keskeiset vaarat ja haittatekijät. Turvallisuusasiakirja perustuu urakan valmistelun aikana tehtyyn turvallisuusriskien tunnistamiseen, johon on käytetty Liikenneviraston ohjeistuksen mukaista turvallisuusriskien tunnistusmenetelmää (Tiehallinnon sisäinen julkaisu 38/2008).

Turvallisuusasiakirja sisältää tilaajan antamia tietoja urakasta, jotka päätoteuttajan on huomioitava suunnitellessaan urakan toteutusta ja laatiessaan työturvallisuutta koskevia suunnitelmia.

Urakka on valmisteltu toteutettavaksi kokonaisurakkana. Urakan aikana alueella toteutetaan muita urakoita, joista tilaaja informoi urakoitsijaa ja tarvittaessa yhteen sovittaa työt näiltä osin. Urakassa ei ole muita tilaajatahoja, joten tässä urakassa ei sovelleta tilaajan osalta VNa 205/2009:n 5 § 4 mom. edellyttämiä tilaajan yhteensovitusvelvollisuuksia.

Tilaaja varmistaa, että päätoteuttajana toimiva urakoitsija on laatinut VNa 205/2009 10 §:ssä tarkoitetut urakan työturvallisuutta koskevat suunnitelmat (kohdassa 2 mainitut suunnitelmat) sekä tukikohta-alueen käytön suunnitelman noudattaen asetuksen 11 § periaatteita. Tämän lisäksi pääurakoitsijan tulee laatia mahdolliset 11 § mukaiset työmaa-alueen käytön suunnitelmat, mikäli alueurakkaan kuuluu erillisiä rakennushankkeita.

Tilaaja tarkistaa pääurakoitsijan laatimat työturvallisuutta koskevat suunnitelmat ja asiasta tehdään merkintä työmaakokouksen pöytäkirjaan.

Tilaaja varmistaa, että kaikilla urakoitsijoilla on työssä vaadittavat pätevydet.

Tilaajan velvoitteita kohteen työturvallisuuteen liittyvissä tehtävissä hoitaa tilaajan nimeämä turvallisuuskoordinaattori, joka on nimetty urakan Turvallisuusasiakirjassa.

1.1.2 Urakoitsijan turvallisuustehtävät

Urakoitsija, jonka kanssa on solmittu urakkasopimus urakasta, on urakan pääurakoitsija, joka toimii päätoteuttajana. Hänen on huolehdittava niistä turvallisuustehtävistä, jotka on määrätty turvallisuusmääräyksissä päätoteuttajalle.

Päätoteuttajan tulee huolehtia työnantajia velvoittavien riskikartoitusten tekemisistä, työntekijöiden perehdyttämisistä ja lakisääteisten tarkastusten suorittamisesta.

Turvallisuuteen liittyvien vaara- ja haittatekijöiden tunnistamiseen käytetään Liikenneviraston ohjeistuksen mukaista turvallisuusriskien tunnistusmenetelmää (Tiehallinnon sisäinen julkaisu 38/2008). Päätoteuttaja tarkentaa vaara- ja haittatekijöiden tunnistamista, riskin arviointia ja toimenpiteiden suunnittelua täydentäen ja päivittäen tilaajan laatimaa riskienhallintasuunnitelmaa.

Päätoteuttajan on esitettävä tilaajalle VNa 205/2009 10 §:ssä esitettyjen ja riskikartoituksen perusteella selvitettyjen vaarallisten töiden suunnitelmat.

Päätoteuttajan on tehtävä urakasta ennakkoilmoitus paikalliseen aluehallinto-virastoon työsuojelun vastuualueelle, kun urakassa työskentelee yhteensä vähintään 10 työntekijää tai työn määräksi arvioidaan yli 500 henkilötyöpäivää. VNa 205/2009 4 §:n mukainen ennakkoilmoitus on annettava tiedoksi myös tilaajalle (tästä tehdään merkintä työmaakokouksen pöytäkirjaan).

Päätoteuttaja nimeää ennen töiden aloittamista työsuojeluorganisaation.

Päätoteuttaja huolehtii turvallisuuden ja terveyden kannalta

- tarpeellisesta työmaan yleisjohdosta
- osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä
- toimintojen yhteensovittamisesta.

Tehtävien hoitamisessa otetaan huomioon työsuojelumääräysten lisäksi tilaajan antamat vaatimukset ja ohjeet.

Edellä mainittuja tehtäviä johtamaan päätoteuttaja nimeää urakkaa varten vastuuhenkilön ja hänelle sijaisen. Tilaajalla on oikeus olla hyväksymättä vastuuhenkilö, mikäli esitetty henkilö ei täytä tässä vastuunalaisessa tehtävässä edellytettyjä vaatimuksia.

Päätoteuttajan tehtävänä on huolehtia että työkohteissa noudatetaan työsuojelua koskevia lakeja ja määräyksiä, joiden tulee olla työntekijöiden nähtävillä.

Päätoteuttajan tehtävänä on huolehtia perehdyttämällä ja opastamalla, että kaikilla urakan työntekijöillä on riittävät tiedot turvallisesta työskentelystä ja siitä, että he tuntevat kyseisen työkohteen vaara- ja haittatekijät sekä niiden poistamiseen tarvittavat toimenpiteet.

1.1.3 Muiden osapuolten turvallisuustehtävät

Päätoteuttaja vastaa siitä, että jokaisella aliurakoitsijalla tulee olla nimettyä ennen töiden aloittamista pätevä vastuunalainen henkilö, joka huolehtii osaltaan aliurakoitsijoiden turvallisuustehtävistä ja töiden turvallisuudesta. Jokaisen urakoitsijan on noudatettava tilaajan antamia turvallisuussääntöjä ja menettelyohjeita sekä päätoteuttajan antamia turvallisuussuunnitelmia ja -ohjeita.

Työn johto ja valvonta sekä siihen liittyvät työnantajan velvollisuudet kuuluvat kunkin työntekijän omalle työnantajalle. Tämän lisäksi päätoteuttajan on huolehdittava osaltaan turvallisuuden yleisjohdosta ja valvonnasta.

Jokainen urakoitsija vastaa osaltaan omien työntekijöidensä ja aliurakoitsijoidensa perehdyttämisestä työtehtäviin. Annettu perehdyttäminen on myös dokumentoitava.

Jokainen urakoitsija vastaa käyttämiensä koneiden ja laitteiden, materiaalien, kemikaalien sekä työmenetelmien turvallisuudesta ja laillisuudesta.

Jokaisen urakassa toimivan urakoitsijan tulee huolehtia turvallisuusmääräyksistä ja -ohjeista tiedottamisesta edelleen omille työntekijöilleen sekä valvoa osaltaan niiden noudattamista.

Töihin tulee käyttää vain sellaisia työntekijöitä, jotka täyttävät työn ja tilaajan edellyttämät ammattitaito- ja pätevyysvaatimukset. Jokainen urakoitsija vastaa käyttämänsä tilapäisen työvoiman ja aliurakoitsijoiden osalta ammattitaito- ja pätevyysvaatimuksen toteutumisesta ja riittävien turvallisuusohjeiden antamisesta.

1.2 Urakan turvallisuusperiaatteet

1.2.1 Yleistä

Tilaaajan tavoitteena on, että urakoissa noudatetaan nolla tapaturmaa -ajattelua. Nolla tapaturmaa -ajattelun visiona on kehittää suomalaisia työpaikkoja työturvallisuudessa maailman kärkeen ja vaikuttaa siihen, että työpaikoilla ajatellaan ja toimitaan niin, että tapaturmat ovat vältettävissä.

Urakan sopimuskatselmuksessa käydään läpi turvallisuusasiakirjan tiedot ja urakan turvallisuuden kannalta muut oleelliset seikat. Pää toteuttajan velvollisuus on huolehtia näiden turvallisuusasioiden tiedottamisesta ja varmistamisesta myös muiden urakoitsijoiden osalta.

Tilaaajan asettamia turvallisuustavoitteita urakassa

- kolmansille osapuolille ei aiheudu työn aikana onnettomuuksia
- urakan aikana työstä johtuneita liikenneonnettomuuksia ei satu.

Tilaaajalla on oikeus antaa myöhemmin urakkaa koskevia tarkempia turvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.

1.2.2 Turvallisuussuunnittelu

Kunkin urakoitsijan on osaltaan huolehdittava, ettei heidän toiminnastaan ole vaaraa muille urakan alueella työskenteleville tai ulkopuolisille henkilöille. Pää toteuttajana toimiva pääurakoitsija esittää tarkennetussa laatusuunnitelmassa urakan turvallisuusperiaatteet ja -suunnitelmat ennen töiden aloitusta.

Ennen töiden aloittamista on suunniteltava eri töiden ja työvaiheiden tekeminen sekä niiden ajoitus siten, että työt ja työvaiheet voidaan tehdä turvallisesti aiheuttamatta vaaraa urakassa työskenteleville tai muille työn vaikutuspiirissä oleville.

Työssä on otettava aina huomioon lain edellyttämä huolellisuus ja varovaisuus. Työmaan käyttö on suunniteltava siten, että tapaturman ja palovaaran sekä terveyden haitta ovat mahdollisimman vähäiset.

Urakoitsijoiden laatimat muut työturvallisuusmääräyksissä mainitut suunnitelmat on saatettava turvallisuuskoordinaattorille tiedoksi. Pää toteuttaja vastaa siitä, että tarvittavat turvallisuutta koskevat suunnitelmat laaditaan ja siitä, että ne toimitetaan tiedoksi turvallisuuskoordinaattorille, jolla on oikeus esittää muutosvaatimuksia suunnitelmien sisältöön.

1.2.2.1 Turvallisuussuunnitelma ennen töiden aloittamista

Ennen urakan käynnistymistä päätoteuttajan on laadittava turvallisuussuunnitelma, joka pohjautuu tilaajan asiakirjoihin (vaatimuksiin). Turvallisuussuunnitelma on urakkakohtainen suunnitelma, johon liittyy riskienarviointia. Turvallisuussuunnitelma ei ole yleinen selostus esimerkiksi turvallisuustehtävistä (ei työmaaohje) vaan ennen urakan käynnistymistä laaditun urakkaa koskevan turvallisuussuunnitelman muodostaa **yhteenveto**, jossa kuvataan periaatteet seuraavista

- vaara- ja haittatekijöiden tunnistaminen, riskienarviointi/ täydennetty riskienhallintasuunnitelma
- turvallisuusasiakirjan tietojen huomioon ottaminen
- vaarallisten töiden huomioiminen (mitä, milloin, suunnitelmatarve)
- koneiden, laitteiden ja alusten käyttö
- henkilönsuojainten käyttötarpeet
- töiden ja työvaiheiden ajoitus ja yhteensovitus
- urakkaan kuuluvat laitteiden huollot, tarkastukset ja muut vastaavat tehtävät.
- toiminta tapaturmissa ja onnettomuustilanteessa
- työskentely sillalla

Päätoteuttajaksi hankintapäätöksellä valittu urakoitsija laatii turvallisuussuunnitelman yhteenvedon sopimuskatselmukseen mennessä näiden turvallisuussäätöjen ja menettelyohjeiden mukaisten vaatimusten mukaan.

Päätoteuttaja esittää täydennetyn riskienhallintasuunnitelman laatusuunnitelman liitteenä ja se käsitellään tilaajan kanssa urakan sopimuskatselmuksessa. Urakan aikana riskienhallintasuunnitelma päivitetään, kun esimerkiksi alueurakkaan liittyvien vaara- ja haittatekijöiden hallintatoimenpiteet tai riskien hallinnan seuranta on suunniteltu.

1.2.2.2 Vaarallisten töiden turvallisuussuunnittelu

Kukin urakoitsija laatii vaarallisista töistä ja työvaiheista kirjalliset työ- ja turvallisuutta koskevat suunnitelmat (VNa 205/2009 10 §). Päätoteuttaja vastaa siitä, että kohteeseen liittyvistä vaarallisista töistä ja työvaiheista laaditaan riskienarviointiin perustuvat kirjalliset suunnitelmat ennen töiden aloittamista.

Vaaraa aiheuttavat työt ja niihin liittyvät suunnitteluvaikeudet urakoissa on kuvattu Turvallisuusasiakirjassa.

1.2.3 Urakassa käytettävät koneet, laitteet ja alukset

Urakassa käytettävien koneiden, laitteiden ja alusten kunto sekä soveltuvuus varmistetaan kulloinkin kyseessä oleviin käyttötarkoituksiin. Urakoitsijoiden on informoitava teettämänsä työn aiheuttamista vaaroista ja tarpeellisista turvatoimista muita osapuolia. Informaatio ja tarpeellisista menettelytavoista sopiminen tulee tapahtua hyvissä ajoin ennen sellaisten töiden aloittamista, joissa koneista, aineista tai työmenetelmistä saattaa aiheutua vaaraa.

Päätoteuttaja vastaa siitä, että koneille, laitteille, teline- ja nostokalustolle sekä nostoapuvälineille tehdään lakisääteiset vastaanotto- ja käyttöönottotarkastukset.

Toimittajan ja hänen aliurakoitsijansa aluskaluston tulee olla työhön soveltuvaa.

Maantieliikenteessä käytettävän ajoneuvon on oltava liikenteeseen soveltuva ja rakenteeltaan, varusteiltaan, kunnoltaan ja muilta ominaisuuksiltaan turvallinen sekä ajoneuvoa koskevien säännösten mukainen. Ajoneuvon rakenne, varusteet ja ulkopuolinen muoto eivät saa aiheuttaa vaaraa. Ajoneuvon omistaja (luovuttaessaan varmistaa ja huolehtii korjauksista ja huolloista) sekä ajoneuvon kuljettaja (ilmoitusvelvollisuus vioista, joita ei voi itse korjata) ovat vastuussa siitä, että liikenteeseen käytettävä ajoneuvo on liikennekelpoinen. (Ajoneuvolaki 1090/2002).

1.2.4 Työmaan lakisääteiset tarkastukset

Vastaanottotarkastus

Koneiden, laitteiden ja muiden työvälineiden turvallisuus (VNa 205/2009 14 §).

Rakennustyössä sekä hoito- ja ylläpitotöissä käytettävien koneiden, nostureiden ja muiden nostolaitteiden, nostoapuvälineiden, telineiden, siirrettävien muottien, väliaikaisten tukien, henkilönsuojaimien ja muiden laitteiden rakenne ja kunto on työmaalla todettava käyttötarkoitukseen sopiviksi ja niitä koskevien vaatimusten mukaisiksi. Tarkastukset dokumentoidaan.

Käyttöönottotarkastus

Nostolaitteiden, nostoapuvälineiden ja telineiden käyttöönotto (VNa 205/2009 15 §).

Mm. sen lisäksi, mitä nostureiden tarkastuksista säädetään työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta annetusta valtioneuvos-

ton asetuksessa (403/2008), on nostolaitteet ja -apuvälineet tarkastettava työpaikalla ennen niiden käyttöönottoa.

1.2.5 Turvallisuusseuranta

Päätoteuttajan on huolehdittava jatkuvasta turvallisuusseurannasta ja -valvonnasta niin, että mm. työmenetelmien, -ympäristön, liikennejärjestelyjen, työalusten, työkoneiden ja -laitteiden turvallisuus voidaan varmistaa koko urakan ajan.

Päätoteuttajan on varmistettava, että:

- kaikki säädöksissä vaaditut tarkastukset tehdään ajallaan ja huolellisesti
- tarkastajilla on tarpeellinen ammattitaito
- tarkastuksista laaditaan asianmukaiset pöytäkirjat
- tarkastuksissa havaitut työturvallisuutta vaarantavat puutteet korjataan välittömästi
- muille puutteille annetaan määräaika korjausten tekoon ja nimetään siitä vastaava henkilö.

Päätoteuttaja varmistaa, että jokaisella urakka-alueella työskentelevällä sekä urakoitsijan omalla että alihankkijan työntekijällä on alueurakka-alueella liikkeessaan näkyvillä työturvallisuuslain 52 a §:n mukainen henkilön yksilöivä kuvallinen tunniste. Päätoteuttajan tulee ylläpitää ajan tasalla olevaa henkilöluetteloa urakassa työskentelevistä sekä toimittaa sen kuukausittain tiedoksi tilaajalle työmaakokouksissa.

1.2.6 Turvallisuusasioiden dokumentointi

Päätoteuttaja ylläpitää työturvallisuusmääräysten mukaisia tiedostoja urakkaan liittyvistä turvallisuusdokumenteista, mm. vaarallisiksi luokiteltujen töiden suunnitelmista, tarkastuksista, kokouksista ja perehdyttämisistä.

Jokaisen urakoitsijan on dokumentoitava lisäksi hankkeella sattuneet työtapaturmat ja "läheltä piti" -tapaukset vaaratilanteina sekä liikenne- ja ympäristövahingot. Tiedot toimitetaan hankkeen turvallisuuskoordinaattorille.

1.2.7 Tilaajan valvontaoikeudet ja velvollisuudet

Tilaajan nimeämillä edustajilla, kuten turvallisuuskoordinaattorina toimivalla urakan valvojalla tai tilaajan nimeämillä konsulteilla on oikeus milloin tahansa tehdä turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja pitää katselmuksia niissä urakan työkohteissa, joissa tehdään alueurakkaan kuuluvia töitä.

Tilaajan edustajalla on oikeus asettaa määräaika alusliikenne- tai työturvallisuutta vaarantavien laiminlyöntien korjaamiseksi. Jos laiminlyöntiä ei korjata annetussa määräajassa, tilaaja voi keskeyttää työt ja antaa asian työsuojeluviranomaisten ja Trafin (merenkulun tarkastajien) käsiteltäväksi.

Tilaajan edustajan tai liikenteen valvojan (poliisin lisäksi muita liikenteenvalvoja ovat esim. merenkuluntarkastajat, tulli- ja rajaviranomaiset) esille tuoma liikenneturvallisuutta vaarantava puute on korjattava välittömästi, samoin puute, joka voi aiheuttaa vaaraa tai vakavaa haittaa muille työkohteen vaikutuspiirissä oleville osapuolille.

1.2.8 Turvallisuuskoulutus

Tilaajalla on oikeus järjestää urakoitsijoille perehdyttämistilaisuuksia ja turvallisuuskoulutusta. Kaikkien urakassa toimivien urakoitsijoiden henkilökunnalla pitää olla työn edellyttämät turvallisuuspätevyudet

- tulitöitä tekevillä henkilöillä on oltava voimassa oleva tulityökortti

Tilaajalla on oikeus vaatia päätoteuttajan järjestämään turvallisuuskoulutusta, mikäli työkohteessa on ollut turvallisuuden kannalta merkittäviä puutteita tai on sattunut tapaturmia, liikenneonnettomuuksia tai vakavia vaaratilanteita. Päätoteuttaja vastaa tämän turvallisuuskoulutuksen järjestelykustannuksista.

2 MENETTELYOHJEET

2.1 Tilaajan antamat muut turvallisuusmääräykset ja -ohjeet

Turvallisuuteen liittyviä menettelyohjeita tämän ohjeen lisäksi on esitetty Turvallisuusasiakirjassa ja Sopimuskohtaisissa urakkaehdoissa (SKU).

Tilaajan edustajalla on oikeus antaa soveltamisohjeita ja tulkintoja ohjeisiin liittyvistä asioista.

2.2 Töiden yhteensovittaminen ja valvonta urakka-alueella

Tilaaja vastaa alueen erillisten urakoiden töiden yhteensovittamisesta.

Päätoteuttajan velvollisuutena on ilmoittaa tilaajalle muiden osapuolten (luvanvaraiset toimijat) toimintaan liittyvistä turvallisuuspuutteista. Liikenteelle vaaraa aiheuttavissa ja muissa vaarallisissa tilanteissa on urakoitsijan ryhdyttävä muissa asiakirjoissa määritetyllä tavalla toimenpiteisiin.

2.3 Aliurakoinnin järjestämisen menettelyt

Aliurakoitsijoille asetettavat turvallisuus- ja pätevyysvaatimukset ovat samat kuin päätoteuttajalla. Aliurakoitsijoita koskevat hyväksymismenettelyt on kuvattu muissa sopimusasiakirjoissa.

2.4 Työhygieenisistä mittauksista työnantajien osalta koskevat menettelyt

Työhygienian tasoa seurataan silmämääräisellä tarkastelulla. Poikkeamista informoidaan välittömästi tilaajan edustajana toimivaa turvallisuuskoordinaattoria.

Terveydelle tai ympäristölle vaaraa aiheuttavista pölyävistä töistä on laadittava kirjallinen pölyntorjuntasuunnitelma.